

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa B. F.
przeciwko D. R., J. R. i T. R.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 stycznia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 24 października 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz pozwanego T. R. kwotę 1800,-
(jeden tysiąc osiemset) złotych z tytułu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w G. oddalił powództwo B. F. przeciwko D. R., J. R. i T. R. o zapłatę kwoty 78 042,20 złotych z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanych z 1/3 działki, położonej w G.. Przyczyną oddalenia powództwa było uznanie, że powód nie udowodnił tytułu współwłasności do nieruchomości, za korzystanie z której domagał się wynagrodzenia, a nieruchomość ta stała się własnością pozwanej D. R. w drodze zasiedzenia dnia 26 listopada 1979 r. lub dnia 20 grudnia 1981 r. Jak stwierdził w uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji, wytaczając kolejne powództwa,

powód nie potrafi uszanować aktu sprzedaży (nieformalnego) działki przez swoich dziadków i faktycznego akceptowania stanu wynikłego z tej transakcji przez jego ojca.

W wyniku rozpoznania apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego, Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 24 października 2014 r., dzieląc ustalenia faktyczne i prawne Sądu Okręgowego - oddalił tę apelację, zmieniając jedynie zaskarżony wyrok odnośnie do osoby uprawnionej do otrzymania kosztów postępowania od pozwanego oraz zasądził koszty postępowania odwoławczego. W uzasadnieniu, w pierwszej kolejności nie zgodził się z zarzutem nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym ze względu na orzekanie w sprawie sędziego wyłączonego z mocy prawa. Poza tym w obszernym uzasadnieniu wskazał na nietrafność zarzutów pozwanego co do naruszenia w zaskarżonym wyroku art. 172, art. 176, art. 224, art. 225, art. 230, art. 252 i art. 266 k.c.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów postępowania, tj. art. 378 § 1 w związku z art. 386 § 2, art. 379 pkt 4 i art. 48 § 1 pkt 2 k.p.c. przez niewzięcie pod uwagę przez Sąd odwoławczy, że w sprawie zaszła nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji; art. 378 § 1 w związku z art. 381 i art. 382 k.p.c. przez nieustalenie przez Sąd odwoławczy stanu faktycznego sprawy; art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Naruszenie prawa materialnego dotyczy art. 130 w związku z art. 150 i art. 296 § 1 i 2 dekretu z dnia 11 października 1946 r. Prawo rzeczowe (dalej jako pr. rzecz.) przez błędną wykładnię; art. 52 ust. 1 i 3 w związku z art. 53 ust. 1 lit. a rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli, przez ich niezastosowanie; art. 50 § 2 w związku z art. 296 § 1 pr. rzecz. przez jego bezpodstawne zastosowanie; art. 941 w związku z art. 948 § 1 i 2 oraz art. 968 § 1 k.c. przez ich niezastosowanie; art. 338 k.c. przez jego niezastosowanie, oraz art. 172 § 2 w związku z art. 123 § 1 pkt 1, art. 124 § 1 i 2 oraz art. 175 k.c. przez ich niezastosowanie. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi i zasądzenia kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany T. R. wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołał się na trzy przesłanki to umożliwiające, tzn. na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, nieważność postępowania oraz na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 1, 3 i 4 k.p.c.).

Odnosząc się do nieważności postępowania, którą skarżący upatruje w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, to kwestia ta była rozpoznana w postępowaniu apelacyjnym i zarzut nieuwzględniony. Nie można więc do niego się odwoływać jako kwestii rozstrzygniętej i to w sposób procesowo prawidłowy, ale także dlatego, że z istoty swojej nieważność postępowania może przed Sądem Najwyższym dotyczyć postępowania drugo- instancyjnego. Mimo odwołania się skarżącego do poglądów doktryny, że w pewnej sytuacji jest dopuszczalne rozważenie przez Sąd Najwyższy nieważności przed sądem pierwszej instancji, to przypadek taki nie występuje w niniejszej sprawie. Wbrew twierdzeniu skarżącego, Sąd drugiej instancji wziął pod uwagę zarzucaną nieważność postępowania, ale tego zarzutu nie uwzględnił. Dla rozpoznania sprawy kasacyjnej nie ma więc także znaczenia odpowiedź na postawione zagadnienie prawne, które niezależnie od swojej wagi musi wiązać się nie tylko z istotą odpowiedzi na nie w sensie troski o dalszy rozwój prawa i jego rozumienia, a więc w aspekcie także publicznoprawnym, ale musi prowadzić do rozstrzygnięcia sprawy podjętej w postępowaniu kasacyjnym.

W kwestii oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wniosek o jej przyjęcie nie zawiera żadnego uzasadnienia, a tylko dwukrotne wyliczenie przepisów (s. 4-5 oraz s. 16), których naruszenie ma stanowić o tej oczywistości, z kolejnym odwołaniem się do nieważności postępowania mającej to samo źródło, którego uwzględnić w postępowaniu kasacyjnym się nie powinno. Podniesione przez skarżącego

zarzuty poprzez te przepisy mają charakter dość typowych zarzutów zwykłego środka odwoławczego i nie przekonują, by zaskarżone orzeczenie zawierało jakiegokolwiek oczywiste nieprawidłowości, wymagające uruchomienia nadzwyczajnego środka odwoławczego, jakim jest skarga kasacyjna. Jedyna wątpliwość, jaka mogłaby za tym przemawiać dotyczy sposobu zakwalifikowania władania nieruchomością jako posiadania samoistnego. Z przekonującej argumentacji Sądu drugiej instancji wynika, że na skutek faktycznych działań w stosunku do nieruchomości posiadacze przekształcili pierwotne posiadanie zależne w posiadanie samoistne. Uzasadnienie skargi kasacyjnej w tym zakresie jest bardzo lakoniczne i pozbawione większej doniosłości merytorycznej. Może to dowodzić co najwyżej złej wiary posiadacza, a nie zależnego charakteru posiadania, nie ma to więc znaczenia dla rozpoznania sprawy.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

I.n